

Ali bomo z inovacijami prihodnosti na pravi strani zgodovine?

Mislite, da smo pripravljeni na prihodnost, na poslovne izzive in rizike, ki jih prinaša? Ali v snovanju novih proizvodov, procesov in poslovnih modelov razmišljamo dovolj široko, dovolj hitro? Rešujemo prave probleme, ali mogoče streljamo mimo tarče?

Pojdimo za začetek na obisk k velikim mislecom poslovnega sveta, ekonomske teorije in k tistim, ki odločajo, torej direktorjem velikih podjetij in voditeljem držav, in pogledimo, kaj nam prihodnost prinaša. Svetovni ekonomski forum (World Economic Forum - WEF) že več kot 10 let analizira poslovne rizike z dveh zornih kotov, kaj je najverjetneje, da se bo zgodilo, in kaj bo imelo največji negativni finančni učinek. V analizi, ki so jo objavili lani in ponovili letos, so naslednjih deset let, štirje od petih največjih poslovnih rizikov v kontekstu obeh zgoraj omenjenih zornih kotov riziki, vezani na okolje: ekstremne vremenske razmere, naravne nesreče, naša nesposobnost vplivanja na podnebne spremembe in prilagajanja nanje ter pomanjkanje vode. Ti so seveda med seboj tesno povezani, povezano pa je tudi globalno gospodarstvo, zato slovensko gospodarstvo pri tem ni izjema in ni imuno. Globalni dogodki vplivajo na naše oskrbovalne verige, dobavljivost in cene materialov, zgoraj omenjeni riziki oziroma dogodki so doma in po svetu precej bolj pogosti kot pred 20 leti, imajo v povprečju 2-krat večje razsežnosti in do 3-krat večje negativne finančne posledice za gospodarstvo in države. Poleg tega je razumljiva posledica upad ustvarjalnosti, dodane vrednosti gospodarstva in inovativnosti. Se spomnite pomanjkanja vode v regiji Cape Town v JAR? Konec leta 2017 in v začetku leta 2018 so imeli obdobje, ki so ga imenovali »countdown to day zero« (odštevanje do dneva nič, op. a.). Zmanjkalo je vode, vodovodni sistem je bil zaprt, mnogo podjetij ni obratovalo več mesecev, prebivalci so se ukvarjali samo in izključno z lastnim preživetjem. Uporabljali so lahko samo stranišča v pritličjih stavb, splakovali so z vodo od pomivanja posode, vlada, infrastrukture in velik del gospodarstva so vso svojo energijo, resurse in inovativnost usmerili v obnovo vodnega sistema in tehnologije varčevanja z vodo. Svet se je za njih ustavil. To je eden od primerov, ki pa jih je mnogo in jih bo vedno več.

Zanimiva je tudi študija enega največjih globalnih svetovalnih podjetij (PwC), ki jo spremljam že več let. Že 22 let po poslovnih rizikih povprašajo direktorje velikih podjetij in zanimiv je trend, kako se je v

zadnjih letih spremenila lestvica rizikov, kot jih vidijo direktorji. Klimatske spremembe oz. njihove posledice, geo-politični dogodki in negotovost, migracije so točke, ki so se vrinile med dobro znane rizike, kot so kompetence, tehnološki napredek, zahteve regulativ, nihanje tečajev.

Še eno dejstvo je, ki ga je vredno omeniti v kontekstu inovacij. Dolga leta smo poslušali pridige o tem, da je sprememba edina konstanta. Pa veste, da je to rek starogrškega filozofa Heraklita? Kdor v poslovnem svetu še ni ponotranjil konstantne spremembe in čaka, da bo tega konec, ga jutri ne bo več. In kdor se ne zaveda, da je najbolj pomembno dejstvo hitrost spremembe, ga pojutrišnjem ne bo več. Tehnologije, potrebe, problemi naših strank se spreminjajo vsakih pet let, torej se moramo mi kot ponudniki spremeniti vsake tri leta.

In kdo so vaše stranke, uporabniki in zaposleni prihodnosti? To je generacija, ki danes stavka v imenu klimatskih sprememb in zahteva svojo prihodnost nazaj. In to je generacija, ki vstopa v vaša podjetja kot mlad, ustvarjalni kader, s kompetencami, ki jih drugje ne boste našli in vam na sestankih govori, da številke niso vse, da jih zanima »nekaj več«, da jih zanima, kaj vaše podjetje ustvarja, kakšen napredek družbi prinaša in kaj ter kje bo lahko doprinesel ona/on kot posameznik.

Imamo srečo – orodje, ki lahko reši zgoraj omenjene izzive, je že med nami. Smo sredi industrijske revolucije 4.0, ki ne bo samo tehnološka revolucija, ampak je revolucija znanja in vrednot. Proizvajalca bo spremenila v ponudnika rešitev, potrošnika v uporabnika in soustvarjalca in konkurenčnost v sodelovanje in sinergije. Največji izziv naslednjih 10 let, s katerim je soočena naša civilizacija, torej zmanjšati CO2 odtis za 50 odstotkov, vsaj prepoloviti porabo resursov in materialov, očistiti vode in spraviti uporabo plastike pod kontrolo, bomo lahko uspešno opravili le skupaj.

Vedno imamo dve možnosti, da ignoriramo situacijo in ostanemo del problema ali da postanemo del rešitve. Za konec torej ne podajam odgovora, ampak vprašanje za vas: »Ali bomo z inovacijami prihodnosti na pravi strani zgodovine?«

In verjemite, da se. Naj vas ne vodi strah pred nemogočim, ampak ljubezen in strast do posla, do podjetja, ki ste ga ustanovili, ki ga vodite ali kjer delate in ki mu želite uspešno prihodnost. gg

Foto: Arhiv/Iskraemeco

Mojca Markizeti,
vodja trajnostnega
razvoja v
Iskraemeco

PRIHODNJIČ:
dr. Alexis Zrimec,
področni podsekretar,
Javna agencija Spirit
Slovenija